Instanţa de fond: Judecătoria Chişinău (sediul Centru) (jud. Victor Sîrbu)
Dosarul nr. 3r-1212/24 (2-23186605-02-3r-26092024)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chişinău
D E C I Z I E

14 noiembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Dașchevici Grigore şi Bostan Angela

A judecat în ordinea art. 243 alin. (2) al Codului Administrativ al RM, fără ședință de judecată recursul declarat de Ciumaș Ion împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 10 mai 2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Ciumaș Ion către Inspectoratul Național de Securitate Publică cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Completul judiciar

c o n s t a t ă :

<u>Obiectul acțiunii, circumstanţele cauzei.</u>

La 27 decembrie 2023, Ciumaș Ion s-a adresat cu acțiunea în contencios administrativ către Inspectoratul Național de Securitate Publică prin care a solicitat anularea Deciziei privind suspendarea dreptului de deţinere sau de port şi folosire a armelor cu limitarea dreptului de proprietate prin interdicţia de posesie a armelor pe un termen de 5 ani cu retragerea permisului de armă eliberat pe numele lui Ciumaş Ion nr. 23 din 07.11.2023.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 11.08.2023, aproximativ ora 13:10, aflându-se pe str. Pan Halipa or. Călăraşi a fost stopat de către colaboratorii de poliţie şi a fost documentat pe faptul port armei necorespunzător.

La 12.10.2023, ora 14.00, de către agentul constatator Adam Ion colaborator al IP Călăraşi a fost întocmit procesul - verbal cu privire la contravenţie nr. ***** pentru comiterea contravenţiei prevăzute la art. ***** alin. (1) Cod Contravențional, fiindu-i aplicată amenda în sumă de 1500 lei.

La 16.10.2023, amenda a fost achitată ceea ce se confirmă prin bonul de plată, confirmându-se faptul că cazul a fost încetat context în care ulterior a solicitat să-i fie returnată arma şi permisul de port-armă.

Recent însă Ciumaş Ion a aflat despre existenţa deciziei privind suspendarea dreptului de deţinere sau de port şi folosire a armelor cu limitarea dreptului de proprietate prin interdicţia de posesie a armelor pe un termen de 5 ani cu retragerea permisului de armă eliberat pe numele lui Ciumaş Ion nr. 23 din 07.11.2023.

Cu decizia în cauză Ciumaş Ion nu este de acord o consideră pasibilă de anulare din următoarele considerente:

La data de 12.10.2023, ora 14.00 de către agentul constatator Adam Ion colaborator al IP Călăraşi a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie nr. ***** pentru comiterea contravenţiei prevăzute la art. ***** alin. (1) Cod Contravențional, fiindu-i aplicată amenda în sumă de 1500 lei.

La data de 16.10.2023, amenda a fost achitată ceia ce se confirmă prin bonul de plată, confirmîndu-se faptul că cazul a fost încetat.

Astfel, atât la momentul audierii lui Ciumaş Ion cât şi la momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenţie lui Ciumaş Ion i s-a explicat doar despre faptul necesităţii achitării amenzii.

Astfel, din conţinutul procesului-verbal cu privire la contravenţie la rubrica decizia agentului constatator este specificat doar aplicarea sancţiunii principale sub formă de amendă şi nicidecum nu există careva menţiuni despre aplicarea sancţiunii complimentare prevăzute de art. ***** alin. 1 Cod Contravențional.

În art. ***** alin. (1) Cod Contravențional, se menţionează expres: încălcarea regulilor de păstrare, deţinere, transport, port şi folosire a armelor letale şi neletale şi/sau a muniţiilor aferente, dacă fapta nu constituie infracţiune, se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu privarea de dreptul de deţinere sau port şi folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani, cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

Astfel, nu a fost dispusă spre soluţionare aplicarea pedepsei complimentare.

În situaţia în care Inspectoratul Naţional de Securitate Publică a iniţiat o procedură administrativă în privinţa lui Ciumaş Ion urma a fi respectată procedura prevăzută de Codul Administrativ şi anume anunţarea despre iniţierea procedurii administrative, solicitarea de explicaţii şi alte acţiuni procedurale care nu au fost respectate de către Inspectoratul Naţional de Securitate Publică.

Cu privire la procedura prealabilă şi termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ, reclamantul menţionează următoarele. Art. 163 lit. c) Cod Administrativ prevede că procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă: legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanţa de

judecată. Art. 209 alin. (1) lit. a) Cod Administrativ al RM statuează că acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; lit. b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art. 165 alin. (1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător.

Soluția procesuală a instanței de fond ce constituie obiect al recursului.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 10 mai 2024, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, s-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată Ciumaș Ion către Inspectoratul Național de Securitate Publică cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.

Invocînd ilegalitatea încheierii instanţei de fond la 8 iulie 2024, Ciumaș Ion a declarat recurs asupra acesteia.

În motivarea recursului a indicat că, la adoptarea încheierii contestate de către instanța de fond au fost aplicate eronat normele de drept material și procedural.

În contextul prevederilor art. 207 și art.216 Cod Administrativ al RM, soluționarea chestiunii privind admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este o etapă anterioară etapei privind pregătirea cauzei pentru dezbaterile judiciare astfel instanța de fond odată ce a stabilit termen pentru pregătirea cauzei pentru dezbaterile judiciare se prezumă că a examinat chestiunea admisibilității acțiunii fiind întrunite toate condițiile unei acțiuni în contencios administrative.

Art. 165 alin. (5) Cod Administrativ al RM în acest context prevede că nulitatea unui act administrativ individual poate fi invocată și fără obligația de a respecta un termen.

Iar conform art. 163 Cod Administrativ al RM, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă decizia cu privire la cererea prealabilă înrăutățește situația unei persoane față de situația din decizia inițială.

În contextul celor expuse solicită admiterea cererii de recurs, cu anularea încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 10 mai 2024.

Verificarea condițiilor de admisibilitate a recursului prin prisma respectării termenului de declarare a recursului.

În conformitate cu reglementările art. 241 alin. (1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică corespunzător

prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit prevederilor art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătoreşti se depune motivat la instanţa de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătoreşti, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntîrziat recursul împotriva încheierii judecătoreşti împreună cu dosarul judiciar instanţei competente să soluţioneze recursul.

Articolul 236 Cod administrativ, prevede expres că instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special cînd:

a) hotărîrea în fond nu poate fi contestată cu apel;

b) apelul este depus în mod repetat;

c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită;

d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1);

e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2);

f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Respectiv, potrivit principiului simetriei juridice, care implică abordarea subsumară a Codului administrativ, criteriile de admisibilitate a apelului, reglementate conform art.236 Cod administrativ sunt aplicabile în cadrul procedurii de contestare cu recurs a încheierilor instanțelor de fond.

Completul judiciar atestă că încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 10 mai 2024 a fost comunicată recurentului la data de 21 iunie 2024.

Cererea de recurs a fost depusă la oficiul postal la 8 iulie 2024.

Pornind de la analiza curgerii termenilor detaliaţi supra, Completul judiciar concluzionează despre faptul că recursul declarat a fost depus în interiorul termenului legal, totodată acesta conține motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe care recurentul î-și întemeiază pretențiile.

Totodată se atestă că, Ciumaș Ion a prezentat dovada achitării taxei de timbru în sumă de 200 lei în conformitate cu prevederile art. 2 al Legea taxei de stat, nr. 213 din 31.07.2023.

În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art. 233; 236; 241 Cod administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a recursului în cauză, motiv din care acesta urmează a fi judecat în fond.

Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil raportului de contencios administrativ ;

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic de contencios administrativ, Completul judiciar consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele motive.

Conform art. 192 alin. (1) Cod administrativ*, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători.*

Potrivit art. 194 alin. (1) Cod administrativ*, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.*

Potrivit art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, *examinînd recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa adoptă una dintre următoarele decizii:* ***anulează încheierea şi adoptă o nouă încheiere.***

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (2) Cod administrativ, *instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces.*

Conform art. 243 alin. (3) Cod administrativ, *decizia prin care se soluţionează recursul împotriva încheierii judecătoreşti se motivează în scris.*

Materialele cazei denotă cu certitudine faptul că, la 27 decembrie 2023, Ciumaș Ion s-a adresat cu acțiunea în contencios administrativ către Inspectoratul Național de Securitate Publică prin care a solicitat anularea deciziei privind suspendarea dreptului de deţinere sau de port şi folosire a armelor cu limitarea dreptului de proprietate prin interdicţia de posesie a armelor pe un termen de 5 ani cu retragerea permisului de armă eliberat pe numele lui Ciumaş Ion nr. 23 din 07.11.2023.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 10 mai 2024, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, s-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată Ciumaș Ion către Inspectoratul Național de Securitate Publică cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Instanța de recurs apreciază ca neîntemeiată soluția instanței de fond, iar în argumentarea concluziei enunțate, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău reține că, conform art. 53 alin.(1) din Constituție, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr- un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

În continuare se vor trece în revistă prevederile legale relevante speței:

***Codul administrativ al RM*:**

Articolul 20. Acţiunea în contencios administrativ

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 39. Accesul liber la justiţie

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. Înaintarea acţiunii în contencios administrativ

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 206. Felurile acţiunilor în contencios administrativ

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

Articolul 207. Examinarea admisibilităţii acţiunii în contencios administrativ

(1) Instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

(2) Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd:

f) nu sînt întrunite condiţiile prevăzute la art.208;

Articolul 208. Respectarea procedurii prealabile

(1) Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, **cu excepţiile prevăzute de lege**.

Articolul 163. Neefectuarea procedurii de examinare a cererii prealabile

Procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă:

c) legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanţa de judecată.

Articolul 165. Termenul pentru depunerea cererii prealabile

(2) Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau **este indicată incorect**, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiţiei.

Legea privind regimul armelor şi al muniţiilor cu destinaţie civilă, nr. 130 din 08.06.2012:

Articolul 19. Suspendarea, revocarea şi anularea dreptului de deţinere sau de port şi de folosire a armelor letale şi neletale supuse autorizării, precum şi a muniţiilor

(10) Decizia de suspendare, revocare sau anulare a dreptului de deţinere sau de port şi de folosire a armelor letale şi neletale supuse autorizării poate fi contestată conform Codului administrativ.

Instanța de recurs reține că, la caz, obiect al prezentei acțiuni îl reprezintă verificarea legalității Deciziei privind suspendarea dreptului de deţinere sau de port şi folosire a armelor cu limitarea dreptului de proprietate prin interdicţia de posesie a armelor pe un termen de 5 ani cu retragerea permisului de armă eliberat pe numele lui Ciumaş Ion nr. 23 din 07.11.2023.

Completul judiciar menționează că, potrivit art. 212 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, la cererea de chemare în judecată se anexează copia actului administrativ contestat şi **copia deciziei cu privire la cererea prealabilă, dacă legea prevede o astfel de procedură;**

Iar art. 213 Cod administrativ, stabilește că, dacă cererea de chemare în judecată nu corespunde prevederilor art.211 alin.(1) şi (2) şi ale **art.212 alin.(1), judecătorul stabileşte reclamantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor**. Dacă reclamantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţă, cererea se consideră depusă la data iniţială.

În aceste condiții, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, reieșind din prevederile sus menționate, concluzionează că în cazul când la cererea de chemare în judecată nu a fost anexată copia deciziei cu privire la cererea prealabilă, urma a i se indica concret acest viciu de conținut de către judecător reclamantului, cu acordarea unui termen pentru înlăturarea acestuia.

Într-o altă ordine de idei, instanța de recurs menționează că, art. 165 alin. (2) Cod administrativ prevede că, dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau **este indicată incorect**, **cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea** sau notificarea **actului administrativ** ori a respingerii petiţiei.

În Decizia contestată s-a indicat calea de atac după cum urmează: „*În conformitate cu prevederile art. 18 alin. (7) şi art. 19 alin. (10) din Legea*

130/2012, precum și art. 206 alin. (10 lit.a0 și art. 209 Cod administrativ, decizia este cu drept de atac în termen de 30 de zile de la data comunicării".

Art. 124 Cod administrativ reglemenează - Conţinutul informaţiei cu privire la exercitarea căilor de atac. Astfel, informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac va conţine date privind:

a) **calea de atac care urmează să fie înaintată**;

b) **denumirea şi adresa autorităţii publice sau ale instanţei de judecată la care trebuie înaintată calea de atac**;

c) termenul pentru exercitarea căii de atac.

La capitolul dat, Completul judiciar reiterează că, instanța de contencios administrativ a fost sesizată cu prezenta acțiune la data de **27 decembrie 2023.** Acțiunea a fost declarată inadmisibilă la data de **10 mai 2024**, peste cinci luni de la depunerea cererii de chemare în judecată. Iar prezentul recurs se examinează la data de 14 noiembrie 2024, din motive neîmputabile reclamantului/recurent.

În atare situație, chiar și aplicînd prevederile art. 209 alin. (2) Cod administrativ care prevăd că: *"dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acţiunii în contencios administrativ se admite în termen **de un an** de la comunicarea sau notificarea actului administrativ **sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă**."*, pentru a nu fi decăzut reclamantul și din acest termen și drept, pornind de la aplicarea principiilor eficienței procedurii administrative, accesului liber la justiție, și asigurării dreptului la un proces echitabil – instanța de recurs va considera ca fiind înlăturat viciul de inadmisibilitate prevăzut de art.207 alin.(2) lit. f) Cod administrativ -reținut de instanța de fond. Or, în actul administrativ contestat este indicată eronat calea de atac, nefiind indicată concret calea de atac care urmează să fie înaintată (direct în instanța de judecată sau cu cerere prealabilă), precum și nu este indicată denumirea şi adresa autorităţii publice sau ale instanţei de judecată la care trebuie înaintată calea de atac, iar realizarea acestei căi în conformitate cu reglementările legale precitate la această etapă este deja consumată, mai ales ținând cont de faptul că acțiunea în contencios administrativ a fost înregistrată la data de 27.12.2023, iar încheierea de inadmisibilitate emisă la 0.05.2024, recursul depus la data de 11.07.2024 . Or, redirecționarea reclamantului în condițiile speței spre respectarea procedurii prealabile, este lipsită de sens și oportunitate, dat fiind faptul că deja și termenul de un este expirat și nu din vina reclamantului, ci deoarece a fost orientat greșit de autoritatea publică care a emis actul administrativ contestat.

În condițiile descrise și în contextul respectării dreptului de acces liber la justiţie, garantat de art. 6 § 1 din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor

Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, art. 20 din Constituţia Republicii Moldova şi art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat şi în jurisprudenţa CtEDO, aplicând principiul eficienței, accesului liber în justiție,Completul judiciar specializat concluzionează că circumstanţele relatate generează anularea încheierii contestate. Or, menţinerea acesteia, în condiţiile enunţate, nu ar constitui decât o îngrădire a posibilităţii pentru reclamant de a-şi valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislaţia naţională, cât şi de Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, precum şi îngrădirea accesului la justiţie.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit c), alin. (3) Cod administrativ, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

D e c i d e:

Recursul declarat de Ciumaș Ion, **se admite.**

Se anulează încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 10 mai 2024**, cu restituirea cauzei spre judecare în Judecătoria Chişinău (sediul Centru), în același complet de judecată.**

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Dașchevici Grigore

Bostan Angela